

ESPECIAL

AVENTURA't a la Vall 2006

editorial

Aquest número especial del Toll ha estat realitzat pels nens i nenes que han participat a l'Aventura't a la Vall 2006.

L'aventura't a la Vall és un projecte d'educació en el lleure per a infants de la vall del Corb, que ja fa sis anys que la comissió de dinamització social organitza a l'estiu. Un projecte que té com a objectiu conèixer el territori i crear lligams de relació entre la gent que hi viu.

Només coneixent el territori aprendrem a estimar-lo i sabrem valorar la importància que té poder-hi viure. Transmetre això als infants, que són el futur de la nostra vall, creiem que és un bon mitjà per aconseguir-ho.

Durant aquest sis anys de camp d'estiu hem conegut molta gent i hem recorregut tots els pobles i molts racons de la Vall del Corb. Amb diferents temes per a cada edició hem descobert el curs del riu, hem treballat per la pau, hem imaginat el futur de la vall que volem, hem conegut la història dels qui ens han precedit i hem après la importància del nostre territori i què cal fer per a conservar-lo.

Amb l'edició d'aquest any, Parla de la Vall, i amb la present publicació volem fer arribar a tothom com és la nostra vall, una vall especial i única, que cuidem i estimem perquè és la nostra.

P
A
R
L
A
D
E
L
A
V
A
L
L

natura

L'últim diumenge de juliol ens hem assentat al mur de la Bovera i ens hem dedicat a observar la Vall. El paisatge de la vall en aquesta època de l'any està conformat bàsicament de dos colors: el verd dels boscos, vinyes, oliveres, ametllers i els arbres de ribera i el groc dels camps segats plens de palla, blat i ordi. Sabem que els colors són variables al llarg de les estacions.

El marró de la terra i de les cabanes (que serveixen per a descansar i guardar estris del camp) i el gris dels castells i els pobles dels voltants són els colors fixes de la nostra Vall, malgrat el pas del temps no canvien.

Els nostres boscos són de pi blanc (tenen el tronc raspós i erugues que algun dia ens han picat). Al costat dels boscos neixen herbes que serveixen per cuinar com la farigola, el romaní i el fonoll.

Els conills, les llebres, les serps, les guineus, els porcs senglars i les rates són els animals que viuen a la nostra vall juntament amb els coloms, les orenetes, els mixons, les perdus, els esparvers, les agulles i els murisecs.

Les granges de porcs, vedells i gallines són presents en el nostre olfacte gràcies a la marinada i el serè, que transporten la farum d'un poble a l'altre.

Mosques, mosquits, abelles i grills deixeu-nos tranquils.

La Marinada

la nostra gent

Una nit d'estiu, després d'haver dormit amb la finestra oberta perquè corrés la marinada, ens aixequem fresquets al matí. Poc després ens trobem tots els amics, sempre sortim sols a jugar pels carrers, això sí que ens agrada! És molt millor pedalar i córrer pels carrers, compartir i descobrir amb els amics que no quedar-se tancat a casa jugant amb la consola, tot i que a vegades no hi ha moltes coses a fer. I a més, aquest hivern ens hem quedat sense poder anar a la piscina coberta, l'autocar no ens passava a recollir, perquè érem massa pocs...

Durant el curs anem a l'escola del poble, on també vénen altres nens que al seu poble no en tenen. A les nostres classes hi ha més d'un curs, fem activitats i sortides amb els nens i nenes de les escoles de la nostra ZER i poc a poc van venint nens nous d'altres països.

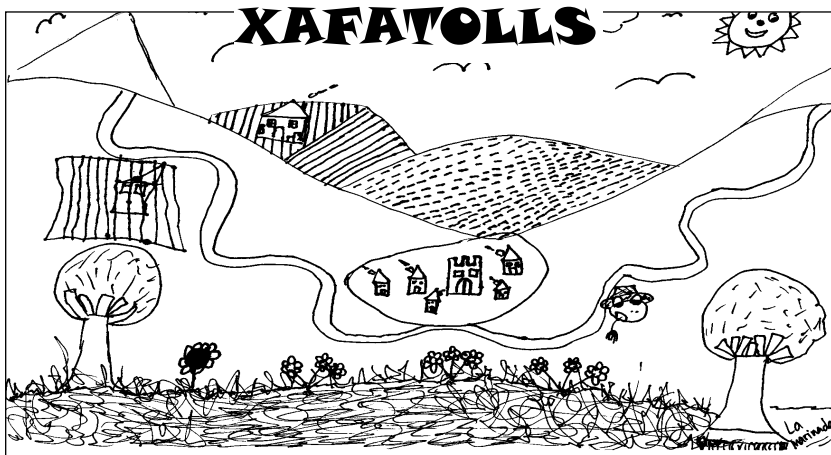
Alguns dels nostres pares i mares treballen al poble, fan de pagesos, de ferrers, de forners, pastissers, feines per les cases, porten una botiga, a les bòviles, a la farinera, a les granges, però altres han d'anar a treballar a altres llocs, a la vall no hi ha feina per a tots.

Al nostre poble encara hi tenim alguna botiga però alguns amics ens han dit que al seu no n'hi ha cap i s'han de desplaçar per comprar, tot i que algun cop hi passa algun venedor ambulat, que cada matí els hi porta el pa.

Nosaltres no parem de jugar, córrer, riure i divertir-nos, mentre els padrins, que són més que nosaltres, s'ho miren des del seu banc al portal del poble.

Com ens agraden els nostres pobles!!!

Lo Serè

aventura't a la vall 2006. parla de la vall!

Durant tres dies, una quarantena de nens i nenes de diferents pobles de la Vall del Corb hem estat fent activitats, compartint el temps amb els nostres amics i coneixent més a fons el territori on vivim i estiuagem.

El divendres, el primer dia, vam trobar-nos a la Bovera, que és on hem estat allotjats aquests dies. Vam passar bona part del matí coneixent les cares noves d'enguany i trobant amics d'anys anteriors. A mig matí, vam tenir l'oportunitat de conèixer dues turistes que s'havien perdut i discutien a crits quin era el camí per anar a Guimerà. El xivarri va fer alertar al Bartomeu, l'ermità de la Bovera, que va sortir a solucionar l'enrenou. Ens va ensenyar un mètode molt útil per a resoldre baralles, malentesos i discussions. És tan senzill com calmar-se i parla amb tranquil·litat fins que tot s'acaba solucionant.

El divendres a la tarda vam aprendre a dialogar i posar-nos d'acord gràcies a un joc de taula que tenia un dau enorme. Havíem d'aconseguir aprofitar els recursos del riu per tal que tothom se'n pogués beneficiar. I ho vam aconseguir! Abans de sopar, encara vam tenir temps de jugar una mica. Tot seguit vam fer un joc de nit i cap a dormir i recuperar forces.

El dissabte vam aixecar-nos ben aviat i després d'esmorzar vam rebre la visita del Bartomeu altra vegada. Va explicar-nos que molta gent d'arreu passa per la Bovera. El Bartomeu és observador i li agrada escoltar què diuen i com parlen els forasters. Va fer-nos adonar que aquí a la Vall del Corb tenim una manera pròpia de parlar. A continuació va explicar-nos que té un amic gegant que es diu Ferran. Es tracta d'un gegant despistat que s'encarrega de portar missatges entre els pobles de la vall. Dissabte va fer miques el paper del missatge i va fer-ne figures de paper. Vam haver d'anar des de la Bovera fins a Ciutadilla recollint aquests trossos de paper. A Ciutadilla vam reconstruir el missatge. El missatge anunciava que baixaria rubina pel riu Corb i que calia estar preparat. Així que vam poder avisar a temps als vilatans de Ciutadilla amb un pregó. A continuació vam refrescar-nos a la piscina i cap a la Bovera. El gegant estava molt agraït per la nostra ajuda i va regalar-nos un pa dels seus, o sigui, un pa gegant! Abans de sopar encara vam jugar una mica més, vam fer algunes bromes divertides i cap a dormir que estàvem cansats.

Avui diumenge, ens hem aixecat una mica més tard que ahir, hem esmorzat i hem conegut unes noies que havien acampat al costat de la Bovera. Dues eren de la Vall del Corb i li ensenyaven el territori a l'altra. També ha aparegut el Bartomeu i ens ha explicat que sovint llegeix "Lo Toll" per informar-se del que es fa i del que hi ha a la vall. Ell ens ha proposat d'escriure Lo Toll. La idea ens ha agradat molt, perquè gràcies al Toll podem parlar de la vall: amb la gent que encara no la coneix i entre nosaltres.

En resum, aquests tres dies hem après a parlar. El divendres vam aprendre la importància del parlar i escoltar per a resoldre els nostres problemes i comunicar-nos. El dissabte vam aprendre frases fetes i paraules pròpies d'aquí a la Vall del Corb. I passarem el diumenge parlant-vos de la vall, explicant-vos què hi ha, què fem, quines coses ens preocupen i què ens agrada. Aquests tres dies hem parlat de la vall en tots els sentits. I el que se'n parlarà!

La Tramuntana

cultura de la vall

Quantes coses a fer i quantes coses per veure a la Vall del Corb! Molts encara no ho saben, però la història ha deixat la vall plena de petits tresors perquè avui puguem disfrutar-la i conèixer-la.

Des del poble antic dels íbers dels Vilars d'Arbeca, fins a les trinxeres de la guerra civil dels Omells de na Gaia i Vallbona. Ai... Si les pedres parlessin! De l'època medieval també en guardem els castells de Ciutadilla, Arbeca, Maldà i Savallà. I les torres de guaita de Guimerà i la Pobla de Ferran, sempre atents al que passa al voltant del Corb.

També tenim el monestir cistercenc de Vallbona i les ruïnes del monestir de Vallsanta.

Dels pobles dels Eixaders, prop de Belianes, i de Montesquiú, prop de Vallbona, ja només en queda alguna pedra, que es resisteix a l'oblit i s'arrela fort a aquesta terra.

I al capdamunt dels turons, dos santuaris: el de la Mare de Déu de la Bovera i el Tallat, des d'on es poden contemplar les cabanes i els marges de pedra seca. Quin paisatge des d'aquí, quines postes de sol...

Diferents pobles de la vall, una vegada a l'any, pugem a peu als santuaris, seguint la tradició. Són festes de poble, de compartir experiències.

De festes tradicionals també en tenim moltes a la vall! Cada poble té la seva festa major que acostuma a celebrar-se el dia del patró del poble, algunes són a l'estiu i altres a l'hivern.

A l'agost se celebra el mercat medieval de Guimerà, amb representacions i activitats de l'època.

Al temps del fred hi ha la festa de l'oli a Belianes i al desembre, el pessebre vivent, a Vallbona, Rocafort i Sant Martí. Com costa estar-se ben quiet si ens pica la punta del nas!

Al febrer ens atipem tots amb la matança del porc i al maig, a córrer o pedalar a la Marxa ecològica i per la pau de Belianes. I a l'estiu... L'Aventura't a la Vall!! El nostre camp d'estiu especial que comença a ser ja una tradició... A veure si entre tots fem que arrelhi ben fort!

Lo Llevant

la recepta de la padrina

BERENAR PER A UN CAMP D'ESTIU

INGREDIENTS (4p)

- 8 llesques de pa de pagés
- 1 setrill d'oli d'oliva verge
- 1 vas de vi negre
- 200 gr. de sucre
- 1 rajola de xocolata negra

PREPARACIÓ

PA AMB OLI I SUCRE

S'agafen 4 llesques de pa i se li tira un bon raig d'oli d'oliva verge de la vall del corb, s'hi afegeix una cullerada sopera de sucre i s'acompanya amb una presa de xocolata.

PA AMB VI I SUCRE

S'agafen 4 llesques de pa i se li tira un bon raig de vi de la vall del corb i s'hi afegeix una cullerada sopera de sucre.

POPULAR

ENVIA LA TEVA RECEPTA: associacio@valldelcorb.org